

Paksi Borbála

A „Drozsultság - Egy kirekesztett társadalmi csoport kirekesztett segítőinek érdekképviselete” című projektbe félidős értékelése

Projekt azonosító: NCTA-2013-4196-M1

A projekt során átívelő célként mindvégig érvényesítjük a tényalapúság és az értékelés szempontjait.

- I. A projekt keretében zajló fejlesztéseket, változásokat, a projektbe bevont szervezetek véleményét egy, a projekt előrehaladásához, illetve a beszámolási ciklushoz igazodóan 4 havonta változó tartalommal megjelenő **monitoring** kérdőív segítségével folyamatosan nyomon követjük.
- II. A projekt futamidejének felénél ez kiegészült egy ún. **félidős értékeléssel**, melynek révén lehetőség nyílt a vélemények ütköztetésére, a felvetődő problémák átbeszélésére, projektről való személyes diskurzusra.

Az értékelés, azon túlmenően, hogy **visszajelzésekkel** szolgál a MADÁSZSZ számára a projektben végzett munkájáról, lehetővé teszi a projekt 2. időszakára tervezett **tevékenységek aktuális igényekhez való igazítását** is.

A FÉLIDŐS ÉRTÉKELÉS MÓDSZERE: Fókuszcsoportos beszélgetés

Vizsgált főbb témakörök:

- a) Helyzetértékelés: a bevont szervezeteknek a szervezeti működésük valamint az érdekképviselési és kommunikációs tevékenységük különböző területeivel való elégedettsége
- b) **Visszajelzések:** különös tekintettel is a két új intézmény Kábítószerügyi Civil Koordinációs Testület (KCKT) a Drogszakmai Civil Ombudsman (DCO) működésével kapcsolatos visszajelzések
- c) **Jövőbeni tervek:** a bevont szervezetek véleménye a projekt keretében a jövőben megkezdődő fejlesztésekről/tevékenységekről.

Az adatfelvétel 2014 december 3-án és 4-én történt, 2 csoportban, összesen 17 bevont szervezet 18 képviselője részvételével. A szervezeteket döntően a szervezetvezetők képviselték.

A BEVONT SZERVEZETEK HELYZETE:

szervezeti működés különböző területeivel való elégedettség

A szervezeti működés vizsgált területeinek felében kedvezőtlen, folyamatok zajlottak.

A szervezeti működés különböző területei közül a szervezetek aktuálisan is a finanszírozást tekintették a leggyengébb láncszemnek. De az utóbbi hónapokban az elégedetlenségi tartományba csúszott a jogi ügyek intézése is.

	1. monitoring (N=20)	2. monitoring (N=21)	változás* (N=20)
Munka-, hatáskörmegosztás	3,25	3,19	-0,05
Koordináció, vezetés/irányítás	3,45	3,33	-0,10
Jogi ügyek intézése	3,25	2,86	-0,40
Könyvelés	4,05	3,86	-0,20
A szervezet finanszírozása	2,45	2,48	0,05
Adminisztráció	3,85	3,86	0,00

A jogi ügyek intézésével való elégedetlenség háttere

1) a szervezetek jogi vonatkozással (is) rendelkező ügyeinek megszorodása KEHI-s ellenőrzések (i), a közhasznúsági státusz megújításával kapcsolatos jogi kérdések (ii), a KAB-os pályázatok hiánypótlásai körüli problémák (iii), az ellenőrzést végző hatóságoknak a korábbihoz képest megváltozott, előre kevésbé kalkulálható, az együttműködés helyett az ellenőrzésre, a jobbító szándék helyett az „üldözésre” fókuszáló, a szervezeteket esetenként „igazságtalanul” vádoló magatartását (iv).

2) a szervezetek jogi környezetében tapasztalható kedvezőtlen tendenciák:
a más szervezetek jogi nehézségeivel, a jogbiztonság csökkenésével hozza összefüggésbe jogi ügyek intézése, illetve az arra vonatkozó percepciók terén tapasztalható kedvezőtlen tendenciákat.

2) egyéb hangulati/percepcionális tényező: kapacitás hiány, közérzet, félelmek

A BEVONT SZERVEZETEK HELYZETE: kommunikációs tevékenységgel való elégedettség

A programba való bekapcsolódáskor rendre nagyon alacsony elégedettséget jeleztek (6-ból 4 terület esetében az elégedetlenségi tartományába eső átlagok). → kommunikációs képzés helyzetadekvátsága.

Ugyan a különböző kommunikációs területek fele esetében a válaszok a 2. mérés időpontjában is az elégedetlenséget kifejező tartományban helyezkedtek el, a vizsgált tevékenységek nagyobb részénél (6-ból 4 területen) kedvező irányú változások zajlottak az elmúlt hónapokban.

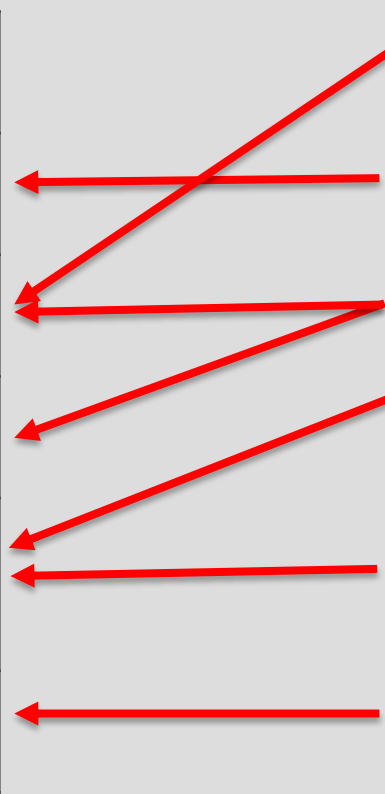
A kommunikáció és érdekérvényesítés vizsgált hat területe közül egy esetben mutatkozott érdemben negatív tendencia, a más civil szervezetekkel történő kommunikáció területén.

	1. monitoring (N=20)	2. monitoring (N=21)	változás* (N=20)
Média megjelenés	3,00	3,14	0,20
Honlap	2,85	3,10	0,30
Facebook megjelenés	2,80	2,62	-0,05
For profit szférával történő kommunikáció	1,65	2,10	0,55
Döntéshozatali szervekkel történő komm.	2,50	2,57	0,10
Más civil szervezetekkel történő kommunikáció	3,70	3,43	-0,25

- (1) polarizáció:** „drogszakmát ezzel <a Kék Pont elleni támadással> egy nagyon nagy ütés érte, és polarizálta azt a szövetséget, vagy szövetségeket, amelyek megvoltak, és igazából nagyon erős elszigetelődés alakult ki, és nemcsak hogy ágazati együttműködési szinten, hanem hogy partnerkapcsolat szintjén.”
- (2) közös kommunikációs stratégia hiánya:** „nem emlékszem rá, hogy van közös kommunikációs stratégia, hogy hogyan védjük meg az elmúlt 10 évnek az eredményeit”
- (3) a szervezetek leterheltsége, időhiány:**
- (4) részben az időhiányhoz/leterheltséghez kapcsolódó érdektelenség:** „hogy hű gyűljünk össze és mondjuk el huszonötször azt hogy én azt csinálom te azt csinálsz, hogy te mit csinálsz, hű de jó, pipa, annak én értelmét sem látom.”
- (5) civil szervezetek számának csökkenése:** „... már nincsenek civilszervezetek, akikkel eddig kapcsolatban álltunk, sorra buknak be, mennek tönkre, zárnak be, és az a maradék, aki még van, azok ugyanúgy vannak <értsd: túlterheltek>, mint mi, legalábbis a mi esetünkben.”
- (6) a találkozási lehetőségek számának csökkenése:** „... egyre kevesebb rendezvény van, meg ilyesmi. ... A tere ennek a lehetőségnek például, hogy nincsenek konferenciák, munkacsoportok stb., ez a része szerintem, ami fontos”

CIVIL SZERVEZETEK EGYMÁS KÖZÖTTI KOMM. – PROBLÉMAKEZELÉS

POLARIZÁCIÓ
KÖZÖS KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIA HIÁNYA
SZERVEZETEK LETERHELTSÉGE
ÉRDEKTELENSÉG
CIVIL SZERVEZETEK SZÁMÁNAK CSÖKKENÉSE
TALÁLKOZÁSI LEHETŐSÉGEK SZÁMÁNAK CSÖKKENÉSE

KCKT, DCO TEHERMENTESÍTŐ SZEREPE/MŰKÖDÉSMÓDJA
KCKT-HOZ FORRÁS ÁTCSOPORTOSÍTÁS, KOMMUNIKÁCIÓS TÁMOGATÁS
FÓKUSZÁLT ÉS STRUKTURÁLT PROGRAMOK
NON-PROFIT VÁLLALKOZÁSI KÉPZÉS, MENTORÁLÁS
RÉSZVÉTEL A EGY A CIVIL-ELLENES TÁRSADALMI KÖRNYEZETET BEFOLYÁSOLÓ KAMPÁNYBAN
KONFERENCIÁK, ÉLŐ JELENTÉSEK

ÁLTALÁNOS VISSZAJELZÉSEK A PROJEKT EDDIGI TEVÉKENYÉGEIRŐL

TEVÉKENYSÉGEK	FONTOSSÁG
DCO megválasztása	12
KCKT megalakulása	10
állásfoglalások	
drogstratégia véleményezése	9
költségvetési állásfoglalás	6
probléma kataszter	5
tájékoztatás (szakmai programokról)	5
kommunikációs képzés	4
érdekérvényesítési képzés	4
szupervízió	3
KCKT munkacsoport ülések	2
prevenációs egyeztetés (BRFK)	2
kapacitásfejlesztési mátrix – kérdőív felvétele	0

Az oszlopban szereplő számok az jelzik, hogy a 17 fókuszcsoport résztvevő közül hányan tartották az adott tevékenységet különösen fontosnak.

KCKT-val kapcsolatos visszajelzések

A szervezetek zöme úgy látja, hogy a KCKT munkacsoportjai fontos témákkal foglalkoznak (ambivalens: 4; elégedetlen: 1), s van értelme a munkacsoportok működésének (ambivalens: 3; elégedetlen: 0).

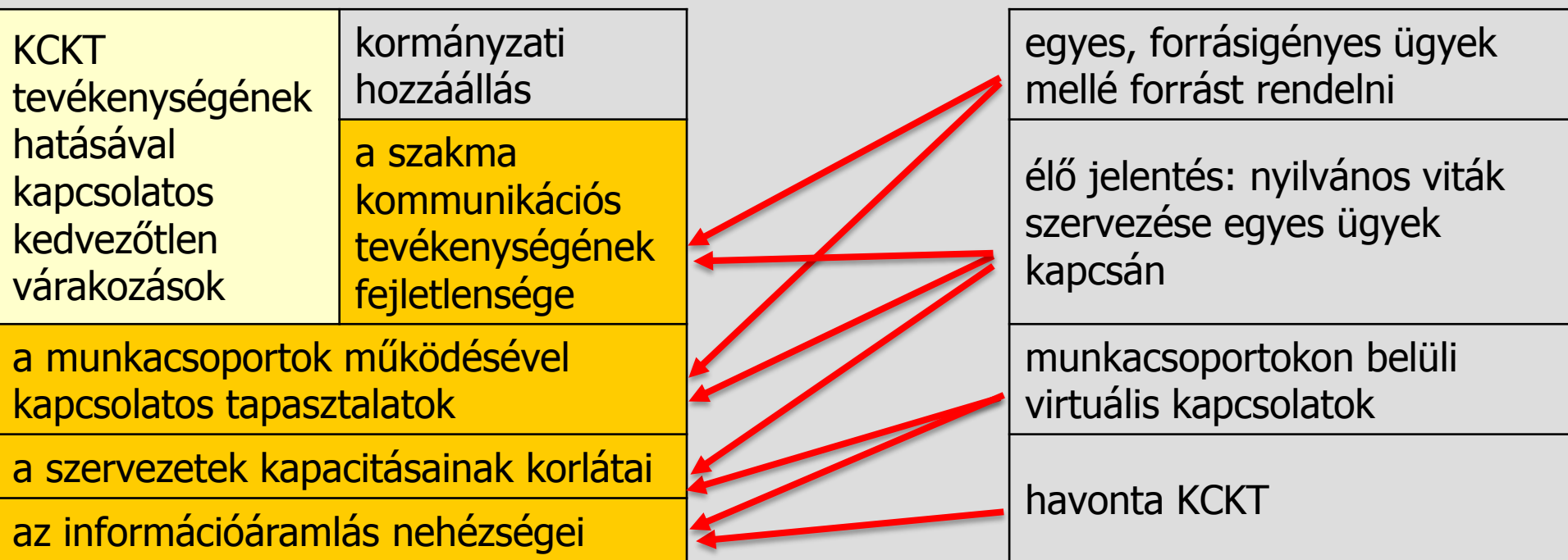
Mégis sokan vannak, akik saját szervezetük (ambivalens: 6; elégedetlen: 3), illetve a terület számára (ambivalens: 7; elégedetlen: 2) nem érzik a hozadékát a munkacsoportok tevékenységének.

Mennyire ért egyet az állításokkal? (1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben; N=21)	
A munkacsoportok fontos témákkal foglalkoznak.	4,10
A munkacsoportokba be tudjuk vinni a szervezetünk problémáit.	3,57
A munkacsoportok munkája, állásfoglalásai szakmai iránymutatással szolgálnak a terület számára.	3,76
Nincs értelme a munkacsoportoknak.	1,57
Szívesen részt veszünk/vennénk valamelyik munkacsoport munkájában.	3,95
Összességében mennyire elégedett a KCKT munkájával?	3,71

KCKT-val kapcsolatos visszajelzések – háttere

- (1) a KCKT tevékenységének hatásával kapcsolatos **kedvezőtlen várakozások**: *„hiába jövünk össze, és lehet, hogy hiába történik egy tök jó állásfoglalás, hogyha a másik oldalon nincsen rá reakció...”* *„kilátástalan ez az egész, hogy az ember próbál küzdeni, de semmi hatással nincsen, sőt, lehet, hogy még vissza is csap.”*
 - a. a kormányzati hozzáállás: *„...a jelenlegi kormányzati rendszer kommunikációjával szemben nincsen felület... a <kormányzati> kommunikációs stratégia.. mérnöki pontosságú stratégia...”*
 - b. a szakma kommunikációs tevékenységének fejletlensége: *„... ott volt a TASZ-nak a Szoba a Nyolcban filmje, amelyikkel nagyon gurítottak, tehát vannak lehetőségek..”*
- (2) a **munkacsoportok működésével kapcsolatos tapasztalatok**: *„nem történt semmi, ...azon kívül, hogy megalakultunk”, vagy: „nem fog történni semmi...”* illetve *pesszimista várakozások is*. Hiányzik az iránymutatás: *„... szívesen megcsinálnák, de kellene valaki, aki megmondja, hogy mit”*.
- (3) a **szervezetek kapacitásainak korlátai**: szervezetek szűkös humánerőforrás, illetve pénzügyi kapacitásai nem teszik lehetővé a munkacsoportokban való részvételt
- (4) az **információáramlás nehézségei**

KCKT-val kapcsolatosan jelzett problémák – PROBLÉMAKEZELÉS

DCO-val kapcsolatos visszajelzések

Tudnak a DCO munkájáról (nem: 2), de nem fordulnak hozzá (2), illetve nem észlelik a DCO megkeresését (észlelte: 0) .

Elégedettség: a DCO személyével, felkészültségével, az intézmény hasznosságával (módusz mindegyik esetben 5).

Hiányosságok: a DCO által vitt témák (módusz:4; ambivalens:3; elutasítás:1), a DCO munkamódja tekintetében (módusz:3; ambivalens:10; elutasítás:1)

Mennyire elégedett a DCO munkájával? (1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben; N=21)

A DCO munkamódja	3,53
A DCO által vitt témák	4,00
A DCO személye	4,37
A DCO felkészültsége	4,26
A DCO hasznossága	4,16

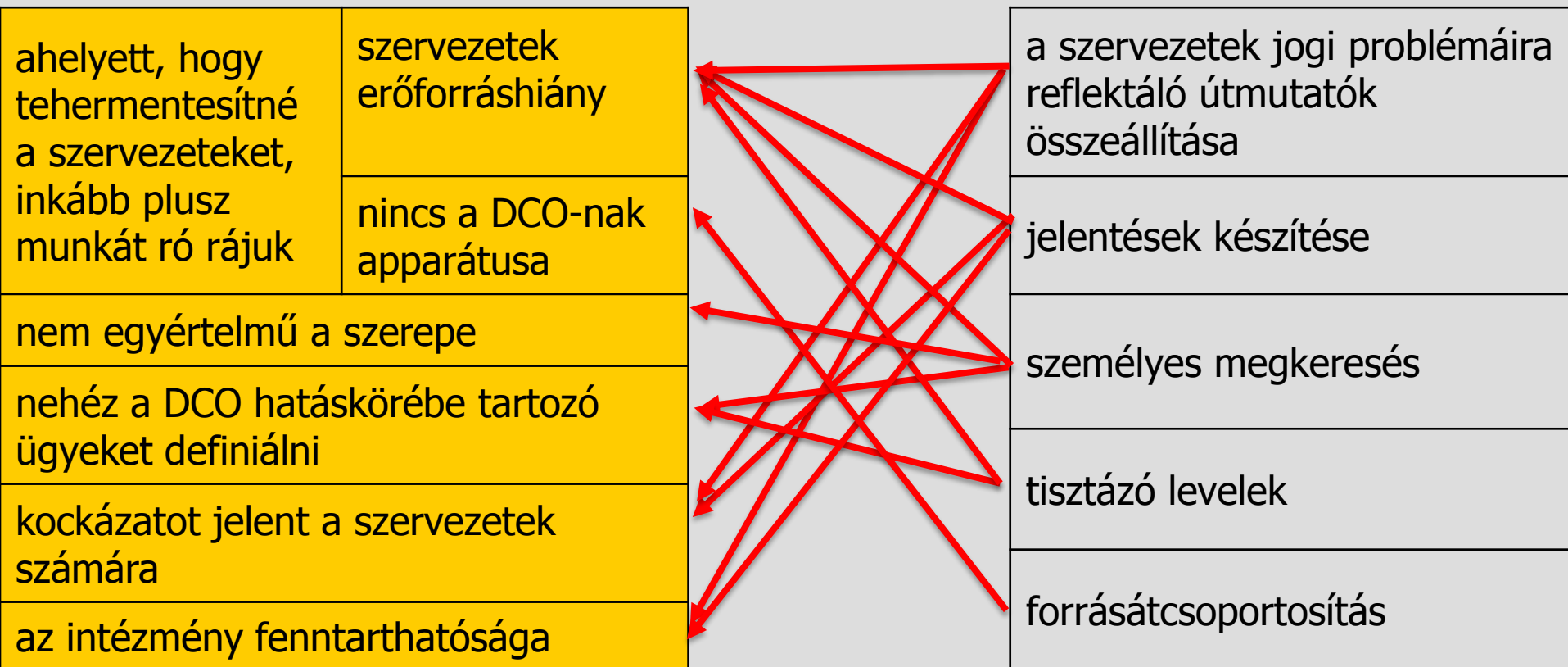
DCO-val kapcsolatos visszajelzések – háttere

- (1) ahelyett, hogy tehermentesítné a szervezeteket, inkább **plusz munkát ró a szervezetekre:**
„...nagyon sok múlna azon, hogy valahogy jól legyen beállítva ez az egyensúly ...”
 - a. a szervezetek **erőforráshiánya**
 - b. nincs apparátusa
- (2) nem egyértelmű a **szerepe:** a TASZ-hoz illetve a valamely ügyben valamely szervezet által felkért ügyvédhez képest mennyiben tölt be más szerepet
- (3) a DCO hatáskörébe tartozó **ügyek definiálásának nehézsége:** *„a munkacsoportok összeállítottak listákat, hogy mik a problémák ... átadtuk neki, ... nem fordítható le egy jogi útra, vagy jogi nyelvre. ...pl.az ifjúság és gyermek addiktológia kérdése... nincs...Most jogilag hogy lehet ezzel mit kezdeni? ...bepereljük az államot, hogy nincs ifjúsági addiktológia? ...nagyon nehéz olyan témakört találni, ami jogilag könnyen képviselhető, ...és eredményt lehet elérni.”*
- (4) **kockázatot** jelent a szervezetek számára: *„... nagyon sok szervezet eleve fél, fél odaadni a saját nevét, mert azt gondolja, hogyha odaadja a nevét, akkor a következő pályázatán nulla pénzt fog kapni, sőt még rá is küldik, a nem tudom én, NAV-ot.”*
- (5) az intézmény **fenntarthatóságának** kérdése: *„most itt van, van ez a lehetőség, ez nagyon jó, de ..utána semmi. Nem tudjuk megmondani, hogy mi lesz majd, hogy lesz...”*

DCO munkájával kapcsolatos javaslatok

- 1. személyes megkeresés** (is) történjen: *„E-mail után a személyes kapcsolatfelvétel ...” Ha idejébe belefér, akkor látogassa végig ezeket a szervezeteket, vagy ... csörögje körbe őket, nem tudom.”*
- szakmai közösségekben (ernyőszervezeteknél) való, **csoportos tájékoztató**: *„...egy moderátor segítségével pillanatok alatt el tudnánk mondani, hogy mondjuk a magyarországi pályázatok körében mik a legproblémásabb pontok a pályázatkiírókkal..” „Jöjjön el konferenciákra....”*
- passzív segítő** (a szervezetek felé igényeket nem támasztó) magatartás: *„...segítse ő a mi munkánkat...” „Az Ombudsmanhoz fordulni szoktak, nem ő fordul a patientúrához... nekem nincs olyan igényem, hogy ő engem keressen, vagy minket.”*
- törekedjen az egyensúlyra**: *„én például azt várnám el, hogy megadok egy pár nagyon személyes adatot... azt innentől kezdve kikereshető. És hogy a Civil Ombudsman járjon utána. ...ne nekem kelljen ezeket az adatokat prezentálnom, mert pont ez az, amire nincs időm.”*
- Egyéb: pl. plakát: *„Nekem már az is elég lenne, ha egy plakátot küldene, amit kinyomtatnánk, hogy ezekben az esetekben ide, névvel, telefonszámmal, rendes vezetékes vonal, egy mobil, egy...”*
- Konkrét ügyek**: elterelés finanszírozása, adatokhoz való hozzáférés, dekriminalizáció.

DCO-val kapcsolatosan jelzett problémák – PROBLÉMAKEZELÉS

VISSZAJELZÉSEK A PROJEKT JÖVŐBENI TEVÉKENYÉGEIRŐL

	relevancia	Megvalósít- hatóság
Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten	4,11	3,27
Non-profit vállalkozási képzés a bevont szervezetek számára	4,22	3,94
Mentori szolgáltatások a bevont szervezetek számára	3,67	3,61
Vezetői szupervízió, csoport coaching a bevont szervezetek számára.	4,33	3,94
A projekt során elsajátított új technikákkal megvalósított kezdeményezések bemutatkozását lehetővé tevő kiadvány	3,72	4,12
TEDxDANUBIA előadói közötti megjelenés	4,25	4,00
Civil Fórum 2015	4,50	4,41
MADÁSZSZ IV. éves konferenciája	4,25	4,44

A helyi érdekérvényesítéssel kapcsolatos visszajelzések

A bevont szervezetek a szakmapolitikai folyamatok mindegyik vizsgált aspektusával kapcsolatban elégedetlenségüket fejezték ki (rendre 3 alatti átlagok, s 2-es móduszok) Általában a helyi érdekérvényesítéssel való elégedettség tekintetében pedig a bevont szervezetek többsége nagyfokú elégedetlenséget jeleztek (módusz: 1).

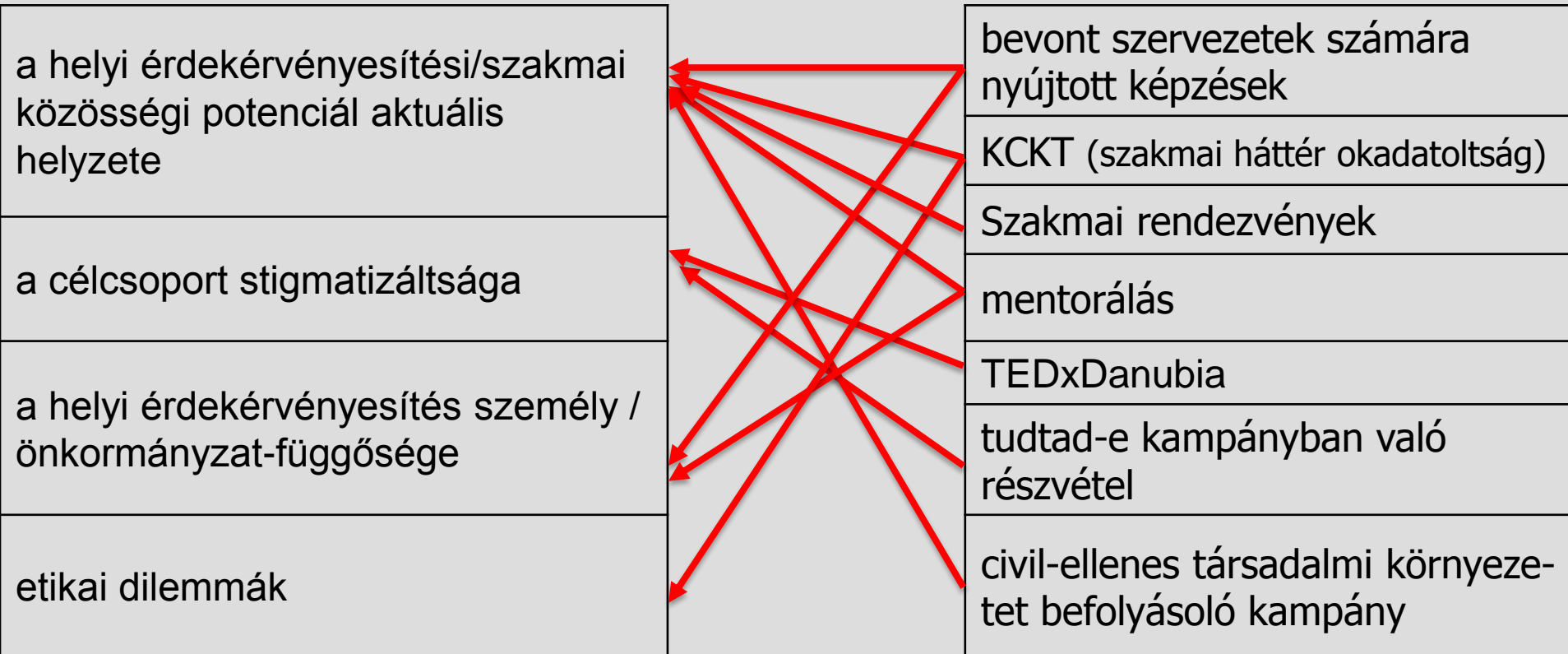
A bevont szervezetek többségének településén (19 szervezet működési területén) létezik KEF, közel kétharmaduk (12 KEF) aktuálisan is működik (volt 2014-ben ülése), és többnyire maguk a bevont szervezetek is tagjai (15 szervezet).

Mennyire elégedett a helyi szakmapolitikai folyamatok következő aspektusaival? (1=egyáltalán nem, 5= teljes mértékben)	átlag (módusz)
A drogszakmai folyamatok tartalmi elemeivel.	2,52 (2)
A drogügyben tevékenykedő szervezetek munkájának összehangoltságával.	2,43 (2)
A helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működésével	2,29 (2)
A helyi érdekérvényesítéssel	2,42 (1)

A helyi érdekérvényesítéssel kapcsolatos visszajelzések – háttere

- (1) helyi érdekérvényesítési/szakmai közösségi potenciál **aktuális helyzete:** „... nálunk érdekérvényesítés nincs...”
- (2) a végső célcsoport **stigmatizáltsága:** „...kábitószeres van benne, az alarm lámpa felvillan, biztosan nem lesz semmi, mert az szavazatvesztés... „
- (3) helyi érdekérvényesítés **személy-, illetve önkormányzat-függősége:** „A KEF az tipikusan szerintem a lobbizás, és ennek a lobbizásnak a keretei beszűkültek nagyon-nagyon keményen, és amit a KEF-nek csinálnia kéne, az ... nagyon személyhez kötötté vált. Van egy ember, aki itt tud lenni, akkor működik, ha nincs ez az egy ember, akkor nem fog működni semmi. „
- (4) **etikai dilemmák:** „... most két dolgot csinálsz, vagy abban a szűk mozgástérben próbálsz valamit elérni, befogod a szót, nem ejted ki a bizonyos szavakat. Vagy pedig demonstratív hátat fordítasz és kivonulsz, akkor viszont azt kockáztatod, hogy semmi sincsen, ...melyik a célravezetőbb magatartás? Bent lenni egy szorongatott helyzetben megalkuvóként, csak azért, hogy egyáltalán megmaradjon az a dolog, .. ami azért nagyon nehéz, mert rányomja az egész szakmára ugyanezt a típusú működésmódot, ...soha a büdös életbe nem fogsz tudni ebből kikerülni. Vagy pedig demonstratív protestálj és állj ellent, .. amivel meg veszélyezteted a szervezetedet, meg a munkatársaidnak az egzisztenciáját, Melyik a jó? Mit lehet választani?”

KCKT-val kapcsolatosan jelzett problémák – PROBLÉMAKEZELÉS

JÖVŐBENI TEVÉKENYSÉGEKKEL KAPCSOLATOS IGÉNYEK

	Fontosság*	Profitálás**
DCO kerüljön közelebb a szervezetekhez	8	10
Konferenciák, szakmai élet szervezése	7	12
Pályázati (Norvég) pénzekért lobbizás	7	8
Progresszivitás, „tűz”, egy ütőképes szövetségre lenne szükség	5	5
Coaching	4	4
Új szövetség építése/szorosabb szövetség	3	3
Tagdíj csökkentése	3	5
Tagdíj sávok átgondolása	3	3
Árnyaltabb/bevonó kommunikáció	1	1
Virtuális ülések	0	8

* 17 fókuszcsoport résztvevő közül hányan tartották az adott tevékenységet különösen fontosnak.

**17 fókuszcsoport résztvevő közül hányan gondolták úgy, hogy az adott tevékenységből profitálna leginkább a saját szervezetük.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!